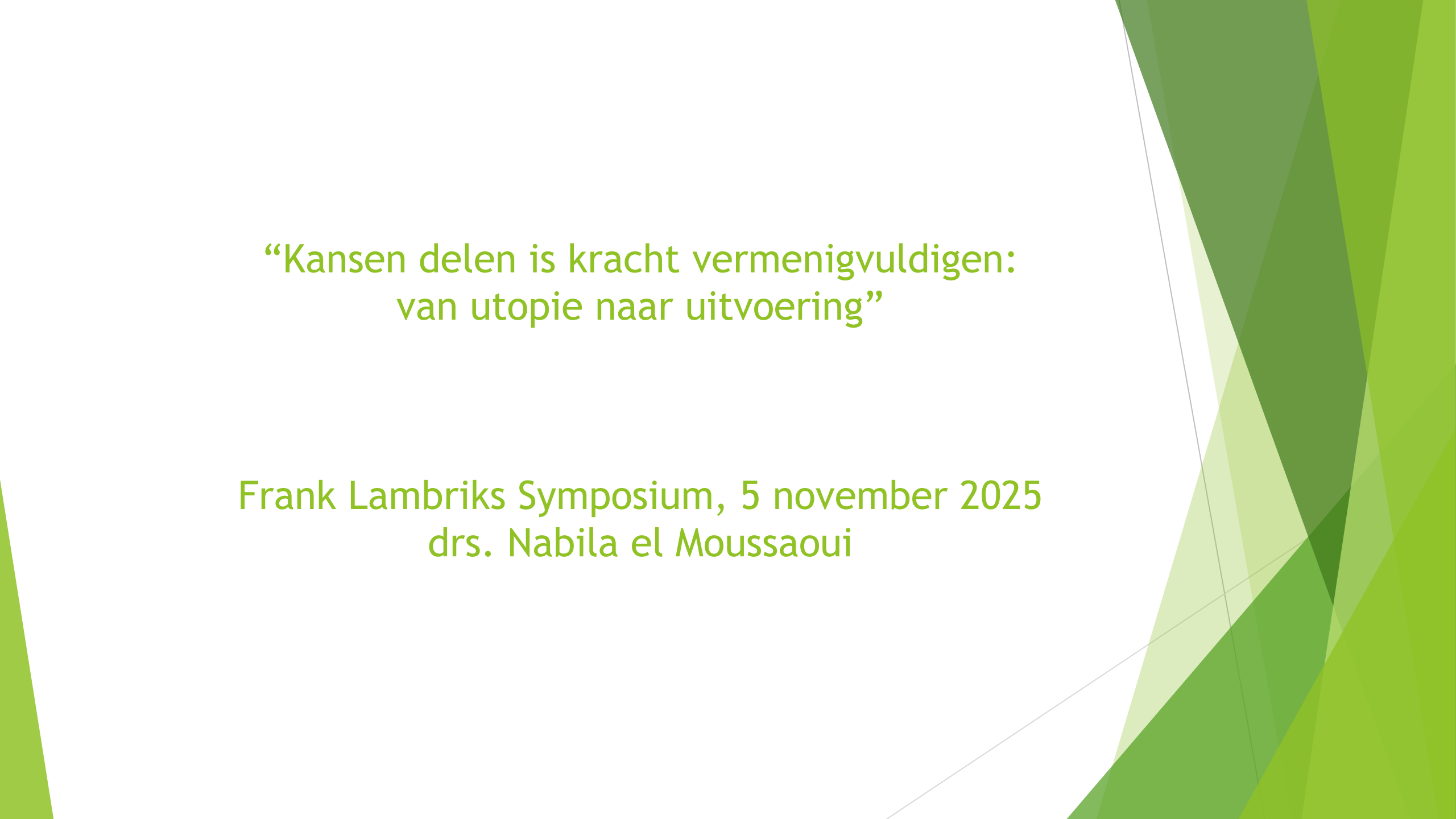

The background features abstract, overlapping green geometric shapes, primarily triangles and polygons, in various shades of green, creating a modern and dynamic visual effect.

“Kansen delen is kracht vermenigvuldigen:
van utopie naar uitvoering”

Frank Lambriks Symposium, 5 november 2025
drs. Nabila el Moussaoui

"Dream a World" — Langston Hughes

I dream a world where man
No other man will scorn,
Where love will bless the earth
And peace its paths adorn
I dream a world where all
Will know sweet freedom's way,
Where greed no longer saps the soul
Nor avarice blights our day.
I dream a world where black or white,
Whatever race you be,
Will share the bounties of the earth
And every man is free,
Where wretchedness will hang its head
And joy, like a pearl,
Attends the needs of all mankind-
Of such I dream, my world!

Van utopie naar uitvoering

De droom: “Gelijkwaardige kansen voor ieder kind”

De fundamentele laag - De morele en filosofische basis: mensbeeld, pedagogische ethiek;

De structurele laag - Toegang en systeem: middelen/beleid, toetsing/ selectie;

De inhoudelijke laag - Het aanbod en de pedagogische praktijk: representatie, didactiek en culturele responsiviteit;

De sociale en maatschappelijke laag - De context van het kind: omgeving en gemeenschapsvorming;

De toekomstgerichte laag - Verbeelding en transformatie: wat is het narratief dat ons definieert, en welke rol nemen wij daarin bewust op ons?

De botsing: weerbarstigheid, systeemdruk, sturing en verantwoordelijkheden.

De vernieuwing: spanning bron van verandering.

Invloed op: beleid/ structuur, samenwerking, inzet van middelen, professionalisering.

De vertaling: anders kijken naar maatwerk in beleid en structuren.

Hoe bestuurlijke keuzes inclusie bevorderen of belemmeren.

De droom.....

Van systeem naar ziel, van structuur naar cultuur, en van
beleid naar betekenis.

Dialogogronde 1: De droom versus de werkelijkheid

In groepjes van 4-5 deelnemers: kies een stelling uit de “droom” reeks.

→ Opdracht: “Welke werkelijkheid in jouw bestuur wringt met je droom en wat doe je ermee?”

Utrecht: beleidslijn en bestuurlijke context

Gemeentelijke koers op inclusie & diversiteit: Utrecht heeft in 2024 een meerjarige Beleidsnota Inclusie & Diversiteit vastgesteld (“Tot je recht komen”) met gelijke kansen als leidmotief – dit vormt de paraplu voor domeinen als onderwijs. In 2025 werd Utrecht door de EU bovendien benoemd tot Europese hoofdstad van inclusie en diversiteit, waarmee de stad expliciet inzet op participatie van inwoners in beleid.

Onderwijsbeleid (gemeente): Utrecht zet in op een school dichtbij huis en variatie in het aanbod per wijk, in samenwerking met besturen.

Samenwerking strategische thema's

Thuisnabij en divers aanbod per wijk (spreiding & capaciteit/huisvesting binnen stedelijke groei).

Doorlopende ontwikkellijn en soepele overgangen (PO-VO-MBO) via SWV PO ↔ Sterk VO en gezamenlijke POVO-procedures/communicatie.

Professionalisering & personeel: werven, opleiden, behouden (bestuurlijke alliantie Utrecht Leert), inclusief leerwerkroutes, PLG's en vernieuwend opleiden, stedelijke inclusieagenda.

Tripartiet overleg als samenwerkingsmanier: gemeente ↔ schoolbesturen ↔ kinderopvang onder de UOA (wettelijke overlegtaak; werkagenda's per thema met indicatoren/resultaten).

SWV-structuren (PO/VO): gezamenlijke visie, ondersteuningsplan (PO) en regionale afstemming (POVO/VO-VO), met ketenpartners jeugdhulp/buurtteams.

Publieke communicatie & transparantie: portals als SamennaarhetVO en gemeentelijke themapagina's over onderwijs/inclusie.

Gezamenlijke Utrechtse onderwijsagenda

Utrechtse Onderwijsagenda (UOA) 2024-2027: door besturen, gemeente en keten opgesteld; vertaalt de “Koers 2040” naar concreet handelen.

De UOA benoemt vijf thema's: sociaal-emotionele ontwikkeling, 2) stevige basis, 3) flexibel samenwerken & huisvesten, 4) versterken van de professional, 5) doorlopende ontwikkellijn (PO-VO-MBO). De gemeente heeft daarbij de wettelijke opdracht tot jaarlijks overleg met besturen (integratie, segregatie, achterstanden).

Werkwijze: stad-brede participatie en gezamenlijke werkagenda's per thema (met o.a. leerrecht/aanwezigheid, basisvaardigheden, soepele overgangen).

Verdieping invulling inclusiever onderwijs samenwerkingsverbanden & besturen

PO (SWV Utrecht PO): kerntaak is zo passend mogelijke plek voor alle kinderen. Programmalijn “Inclusie | Gewoon meedoen!” en expliciete verbinding met het landelijke programma “Naar inclusiever onderwijs”.

Doorgaande lijn: Sterk VO Utrecht & Stichtse Vecht: inzet op thuisnabij onderwijs met sterke basisondersteuning en extra ondersteuning op reguliere VO-scholen. Samenwerking PO en VO werken in een doorgaande lijn met regionaal afgestemde POVO-procedures.

Overstap & toeleiding: communicatie met ouders en leerlingen. koppeling met de samenwerkingsverbanden voor de “route passend onderwijs”.

Verdieping professionalisering & arbeidsmarkt

Utrecht Leert (Onderwijsregio Utrecht Stad):

samenwerkingsverband van schoolbesturen, lerarenopleidingen (HU/UU) en gemeente om lerarentekort te verminderen en professionele ontwikkeling te versterken (o.a. Vernieuwend Opleiden, Anders Organiseren, academies, PLG's). Utrecht heeft status "voorloper Onderwijsregio".

Anders organiseren & behoud personeel: praktijkgericht onderzoek en subsidies om teams anders te organiseren; projecten met HU & Utrecht Talent Alliantie richten zich op behoud, anders organiseren en professionalisering.

Kennisdeling & netwerken: conferenties/kennisinfrastructuur (UU PO-conferentie; VOION-regiopagina) ondersteunen een lerende regio die inclusie koppelt aan professionaliteit.

Dialoogronde 2: Van droom naar daad

In groepjes van 4-5 deelnemers:
kies een stelling uit de
“bestuurlijke/strategische” reeks

Opdracht: “Wat vraagt deze stelling
van jouw bestuurlijk handelen,
morgen?”

“Als je deze stelling één jaar als
kompas zou nemen, wat zou er dan
concreet veranderen in jouw
organisatie?”

Slot- de droom terugbrengen

SILESIUS DREAMS (Cees Nooteboom)

Dromen zijn waar omdat ze gebeuren,
onwaar omdat niemand ze ziet
behalve de eenzame dromer,
in zijn ogen alleen van hemzelf.

Niemand droomt ons terwijl wij het weten.
Het hart van de dromer blijft kloppen,
zijn ogen schrijven zijn droom, hij is nu
niet in de wereld. Hij slaapt binnen en buiten
de tijd.

De ziel heeft twee ogen, dat droomt hij.
Het ene kijkt naar de uren, het andere
ziet er doorheen,
tot waar de duur nooit meer ophoudt,
het kijken vergaat in het zien.

“Kansen delen is kracht
vermenigvuldigen- en
dat begint bij de moed
om te blijven dromen
terwijl je bestuurt.”